

Justitiedepartementet
Enheten för domstols- och åklagarfrågor

Remissyttrande

Helsingborgs tingsrätt har uppmanats att lämna ett remissyttrande över promemorian "Några processrättsliga reformer i allmän domstol". I promemorian behandlas ett flertal frågor, detta under huvudrubrikerna *Utvidgade möjligheter att delta genom videolänk vid sammanträden* (denna rubrik innehåller även möjlighet att förordna nämndemän att tjänstgöra vid domstol i annan domkrets än de är folkbokförda), *Ansökningsavgifter i fler mål*, *Utvidgade möjligheter att avgöra enklare brottmål i endomarsits* och *Ändrade överklagandebestämmelser för ansökningsavgifter*. Promemorian har tagits fram av Domstolsverkets arbetsgrupp för processrättsliga reformer, allmän domstol.

Tingsrätten vill framhålla att de frågor som behandlas i promemorian är vitt skilda. Det rör sig både om frågor om ansökningsavgifter och mer grundläggande frågor så som sättet som rätten och aktörer kan närvara vid förhandlingar och sammanträden samt utökade möjligheter att avgöra brottmål utan nämndemän.

När det gäller frågorna om sättet för närvaro vid förhandlingar och de utökade möjligheterna till att avgöra brottmål utan nämndemän är det tingsrättens uppfattning att de föreslagna förändringarna är sådana att de bör föregås av en offentlig utredning. På så sätt skulle beredningsunderlaget bli bättre. Redan på grund av detta tillstyrker inte tingsrätten förslagen i de här delarna. Vissa ytterligare synpunkter på de olika förslagen kommer dock att lämnas nedan.

Utvidgade möjligheter att delta genom videolänk vid sammanträden (och möjlighet för nämndemän att tjänstgöra vid annan domstol)

Enligt tingsrättens bedömning är det tveksamt om hänsyn bör tas till om närvaro genom videolänk kan bidra till en effektiv handläggning i den utsträckning som föreslås. Detta gäller både när det gäller rättens närvaro och närvaron för olika aktörer i domstol. Enligt tingsrätten bör man inte heller begränsa möjligheten till närvaro genom telefon utan inställesättet för aktörer i domstol bör överlämnas till rätten att bedöma utifrån vad som är lämpligt i varje enskilt fall.

Vad gäller möjligheten för rätten att närvara på annat sätt än på plats så kan det också ifrågasättas dels hur stort behovet för närvaro på videolänk är, dels hur närvaro på videolänk påverkar allmänhetens förtroende för domstolarna. Om en möjlighet till sådan närvaro ändå ska införas bör den vara mycket begränsad och avse endast juristdomare när fler än en juristdomare deltar i rätten.

När det gäller frågan om nämndemän ska få tjänstgöra vid en domstol i annan domkrets än där de är folkbokförda kan det ifrågasättas om det finns behov av en sådan ordning som föreslås.

Utvidgade möjligheter att avgöra enklare brottmål i endomarsits

För tingsrätten framgår det inte klart av promemorian varför man valt den lösning som föreslås.

Om man avser att gå vidare med en utvidgad möjlighet att avgöra brottmål utan nämndemän är det enligt tingsrätten mer lämpligt att utforma en sådan bestämmelse i enlighet med den möjlighet som redan idag finns att avgöra brottmål utan nämnd om det sker i samband med en kombinerad häktnings- och huvudförhandling (1 kap. 3 b § tredje stycket rättegångsbalken).

Ansökningsavgifter i fler mål och ändrade överklagandebestämmelser för ansökningsavgifter

Tingsrätten tillstyrker i huvudsak förslagen i de här delarna. Enligt tingsrättens uppfattning är dessa frågor också sådana att beredningsunderlaget är tillräckligt.

När det gäller förslaget om överklagande av ansökningsavgifter bör det dock i den fortsatta beredningen övervägas om ett beslut beträffande ansökningsavgift bör få överklagas särskilt eller inte.

Lennart Johansson

/Daniel Fedeli

I handläggningen har lagmannen Lennart Johansson, chefsrådmännen Margareta Hansson, Martin Persson och Fredrik Forssman samt administrativa assessorn Daniel Fedeli (föredragande) deltagit.